



HEIKKILÄ

Kaarina
Männikkö
97110 Rautionsaari

Heikkilän Suku 1:1997

Heikkilän sukuseura ry:n tiedote



Puheenjohtajan palsta

Heikkilän Suku -tiedotteen tavoitteena on kertoa sukuseuramme toiminnasta, suvun historiasta, sukututkimuksen edistymisestä, sukujuhlista jne. Julkaisemme mielellämme siinä myös suvun jäsenten lähettämiä juttuja, muistelmia ja muuta aineistoa.

Sukututkimuksesta

Sukuseuran hallitus on jatkanut Heikki Pekanpoika Heikkilän, Brita Greta Torvisen, Juho Pekka Heikkilän, Saara Kaisa Hirttiön, Heikki Heikinpoika Heikkilän, Maria Magdaleena Möllärin, Matti Heikkilän, Susanna Ylitalon ja Heikki Tuomaanpoika Raution ja heidän perheittensä henkilökuvausten, juttujen ja valokuvien keruuta. Aineistoa kertyy vähitellen. Tehävä on vaativa, sillä kirjallista materiaalia on todella vähän.

Vetoamme edelleen niihin suvun jäseniin, joilla on tietoja sukumme esivanhemmista, että he toimittaisivat aineistoa tai ottaisivat yhteyttä Aatu Heikkilään (puh. 016-380 119), Erkki Heikkilään (puh. 016-380 115) tai Seppo Heikkilään (puh. 08-513 446).

Jäsenasiaa

Sukuseuran jäsenmäärä on nuorisojäsenet mukaanlukien noin 390. Toivomme, että sukumme eri haarojen jäsenet tulisivat mukaan toimintaan liittymällä jäseniksi. Näin saamme lisää voimavaroja nopeasti häviävän sukutietouden keräämiseen ja tallentamiseen. Myös nuorten perheiden mukaantulo sukuseuratoimintaan olisi toivottavaa.

Jäsenyhdyshenkilöinä ovat toimineet: Brita Greta Torvisen suku: Martti Helistö (Oulu), Juho Pekka Heikkilän suku: Erkki Heikkilä ja Jaakko Heikkilä (Rautiosaari), Maria Magdaleena Möllärin suku: Jaakko Jokela ja Juhani Mölläri (Rovaniemi), Saara Kaisa Hirttiön suku: Erkki Heikkilä ja Tuomo Hirttiö, Heikki Heikinpoika Heikkilä suku: Aatu Heikkilä (Rautiosaari) ja Timo Oinas (Valajaskoski), Matti Heikkilän ja Susanna Ylitalon suku: Aatu Heikkilä ja Olli Heikkilä (Rautiosaari) ja Heikki Tuomaanpoika Raution suku: Helena Rautio (Rautiosaari).

Sukujuhla kesällä 1997

Ensi kesänä vietämme 2. sukujuhlaamme Rautiosaarella. Heikkilän Sukuseuran sukkokous pidetään 19.7.1997 Rautiosaaren leirikeskuksessa ja sukujuhla 20.7.1997 alkaen klo 10.00 juhlahumalanpalveluksella Rovaniemen kirkossa ja jatkuen sukujuhlalla Rautiosaaren leirikeskuksessa. Merkitkääpä ajankohta kalenteriin välittömästi! Toivomme näkevämme jälleen kerran sukumme jäsenet läheltä ja kaukaa syntyjuurillaan. Tervetuloa ensi heinäkuussa Rautiosaarelle!

Kiitän suvun jäseniä arvokkaasta tuesta sukuseuratyössämme.

Aatu Heikkilä
hallituksen puheenjohtaja

Heikkilän Suku 1:1997

Heikkilän sukuseura ry:n
tiedote

13.3.1996

Hyväksytty

Toimituskunta

Aatu Heikkilä, Rautiosaari
Seppo Heikkilä, Kempele
Timo Oinas, Valajaskoski

Aineistot osoitteella:

Aatu Heikkilä
Kylmäniementie 10
97110 Rautiosaari
Puh. (016) 380 119

Seppo Heikkilä
Suutarintie 12,
90440 Kempele
Puh. (08) 513 446

Miten Kemijoen yli?

Kemijoen ylitys oli ongelmallista ennen voimalaitosten tuloa. Henkilöliikenne tapahtui luonnollisesti veneillä. Esim. Rautiolla oli suuri jokivene; pienempiä veneitä oli jokivarressa lähes joka talossa. Ras-kaampien tavaroiden ja eläinten kuljetukseen jouduttiin käyttämään soudettavia proomuja, joiden mitat olivat noin 6 x 2,5 m. Proomussa oli yksi airopari ja peräsin, sen perä ja keula olivat kaarevat ja sivut suorat. Proomun kansi oli vahvoista lan-kuista, koska sen piti kestää eläinten ja ko-neiden paino.

Rautiosaaren proomuista toinen oli Rom-massa eli Kunnalliskodissa ja toinen Heik-kilässä. Romman proomu liikennöi Hir-vassuvannolla ja Heikkilän proomu taas Heikkilän rannasta Tuomiojan suuhun (Myllynsuu). Heikkilän proomun oli teh-nyt Ville Heikkilä. Proomut olivat käytössä Rautiosaaren lossin tuloon saakka.

Sodan jälkeen noin 1947 otettiin käyttöön Raution rannassa vaijerilossi, jonka yllä-pidosta vastasi TVH. Varsinainen lossivahti oli Väinö Rautio, jota Pauli-veli tuuraili. Lossi oli kytketty vaijeriin ja sitä vedettiin kapuloilla. Lossin siipi alavirran puolella työsi lossia tehokkaasti eteenpäin. Kemijoen uitto vaikeutti vilkkaimmillaan olles-saan lossiliikennettä ja väylä jouduttiin sulkemaan ylävirran puolelta ns. sulk-u-puomilla eli luikulla lossin liikennöidessä. Lossin toiminta loppui, kun Valajaskosken voimalaitoksen silta valmistui vuonna 1960.

Lossin suunnitteluvaiheessa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerinä oli kauppa-lanjohdaja Lauri Kajjalainen. Ministeri oli vierailulla vanhassa Rommassa (Juho Rompasaari) ja lupasi lossin Rautiosaarel-le. Lossin rakentajana oli Juho Karjalainen Välijoelta poikansa kanssa. Kyläläisistä ra-kentamisessa oli mukana ainakin Mauno Villenpoika Heikkilä.

Nimien taustoja

Murolan kylän talot 1500-luvun puoli-välissä olivat Rompasaari, Muuro, Sukula, Karvo ja Tyni. Tuohon aikaan Rautiosaarta ei paikannimenä tunnettu ja niinpä sitä

kutsuttiinkin Rompasaareksi. Saaren ainoa talokin oli saman niminen.

Muutama paikan- ja talonnimi ja niiden syntyperä:

Rompasaari > *romeikko, rompeikko* = *ki-vikko, louhikko*

Muurola/Muuro > *Muuro, Muuronen; nimi lähtöisin Karjalan Kannakselta*

Jaatila > *Jaati, Jaatinen; nimi lähtöisin to-dennäköisesti Laatokan Karjalasta (Sortavala)*

Tyni > *nimestä Antonius* > *Tunius* > *Tynius*

Körkkö > *1600-luvulta; perustuu luulta-vasti karjalaiseen sanaan körkkö "isone-näinen ihminen"*

Saamenkielistä alkuperää olevia paikannimiä:

Pisa/Pisajärvi > *passé "pyhä"*

Reutuvaara > *reutu "urospeura"*

Ropsajoki > *ruopsis "punainen"*

Sorvajoki > *soarva "honka"*

Sarriolampi > *sarre "mustikka"*

Norvajärvi > *noarve "poikkipuu"*

Kuolajoki > *kuolle "kala"*

Kursunkijärvi > *kursju "syvä, kapea rot-ko, kuru"*

Pasmajärvi > *pasma "tulukset"*

Totto ~ merkkitulo

Varmin perimätieto Suomessa tulimerkki-en käytöstä on Rovaniemen seudulta Kemijokivarresta. Vain siellä tunnetaan merkkituloelle nimitys "Totto". Tulimerkkiä käytettiin hälyttämään vihollisen tulosta.

Erityisesti "vihovenäläiset" saattoivat tulla äkkiarvaamatta tuhoamaan ja tappamaan Kemijokivarren harvaa asujaimistoa. Siksi olikin tärkeää saada hyvissä ajoin tieto heidän tulostaan, jotta omaisuus ehdittiin kätkeä ja ihmiset kerkesivät piilopirtteihinsä.

Jacob Fellman kertoo v. 1828 mm. seuraavaa: "Totto oli vanhalla väellä eräänlainen lennätin, jolla tiedotettiin vihollisen tulos-ta. Se tehtiin tervaksista, heinistä, oljista ja muista palavista aineista, jotka ladottiin lavalle ja peitettiin tuohilla. Rakennelma asetettiin yleensä korkean puun latvaan. jotta se loisti hyvin kauas. Niitä laitettiin